

DE

T1645
MILITAIRE SPECTATOR.

Tiende Jaargang.

TIJDSCHRIFT

VOOR HET

NEDERLANDSCHE LEGER.

Want mijn gewisse zal mij dien mildelijk loonen, met getuigenis dat ick mij eenighzins jeeghens mijne Landsluiden heb gequeeten, helpende hen aan middel om een' rijken schat van tijd te bespaaren: dewijl zij de stof en omstandigheeden van een zeer breeden handel kunnen plukken uit een beknopt bundel van blaaden.

HOOFD.

HOOFD-REDACTEUR

J. C. VAN RIJNEVELD.

Math. Mag. Phil. Nat. Doctor, Ridder der Militaire Willemsoorde 4de klasse en van den Nederlandschen Leeuw, Majoor der Artillerie, Lid van de Hollandsche Maatschappij van Wetenschappen te Haarlem, en van het Provinciaal Utrechtsche Genootschap van Kunsten en Wetenschappen.

TIENDE DEEL.

**BREDA,
BROESE & COMP.
1842.**

REGISTER

T. 1645

VAN DEN INHOUD DES TIENDEN DEELS VAN DEN MILITAIREN SPECTATOR.

Tiende Jaargang.

<p>Arbeid der Oostenrijksche troepen aan de openbare werken. . . . . Bladz. 200.</p> <p>Bajonet (De) en het zwaard. . . . . » 256.</p> <p>Batterij (Proeve met de geblindeerde) van den majoor-ingenieur <i>J. C. W. Merkes</i>. . . . . » 109.</p> <p><i>Baucher</i> (Proeven genomen opzigtelijk de rijkunstige methode van den heer) . . . . . » 242.</p> <p>Belgisch leger (Bijzonderheden betreffende het) . . . . . Bladz. 34, 45.</p> <p>Berigten. (Officiële)</p> <p style="padding-left: 20px;">Besluit betreffende de organisatie van het ministerie van oorlog. . . . . » 21.</p> <p>Bevordering van kapitein tot staf-officier. . . . . » 189.</p> <p style="padding-left: 20px;">— wezen in Pruisen. . . . . » 7.</p> <p>Bewegingen (Kolonne- en Flank-) met vieren. . . . . » 258.</p> <p>Boekbeschouwing.</p> <p style="padding-left: 20px;">1. Eerste vervolg van den Klapper. . . . . » 42.</p> <p style="padding-left: 20px;">2. Antikritiek van bovenstaande. . . . . » 64.</p> <p>Bomfongus. (Notitiën nopens het springen eener) . . . . . » 72.</p> <p>Brandkogels voor kleingeweer. . . . . » 199.</p> <p>Celebes. (Iets over) . . . . . » 251.</p> <p><i>Deleigne</i>. (Iets over de vuurwapens van) . . . . . » 180.</p> <p>Demonteren (Proeven met het van bekleedde schietgaten. . . . . » 56.</p> <p><i>Falter</i>. (Benoeming tot ridder van het legioen van eer van den Generaal Majoor) . . . . . » 110.</p> <p>Flank- en kolonne-beweging. . . . . » 258.</p> <p>Stationneerde stelsel. (Geschiedkundige aantekeningen over het) . . . . . » 127.</p> <p>Rechte Geschutstellingen (Proeve met) in Oostenrijk. . . . . » 156.</p> <p>Geweer (Wijzigingen in het dragen van het) bij de Pruisische infanterie. . . . . » 200.</p> <p>Gewigt (Over den invloed van het verschil van) der holle projectielen op hunne worpsverheden. . . . . » 255.</p> <p>Grachts-overgangen (Proeven in Engeland gedaan van) . . . . . » 199.</p> <p>Infanterie-vuur. (Over het) . . . . . » 13.</p> <p>Java. (Iets over het behoud van) . . . . . » 19.</p> <p>Joden. (Regeling der burgerlijke en militaire betrekking der) in Pruisen. . . . . » 246.</p> <p>Kanonnen. (Iets over de Lederen) . . . . . » 267.</p> <p>Karabijnen door <i>Mallherbes</i> aan Rusland geleverd. . . . . » 156.</p> <p>Regeling (Iets over de verandering van) der Fransche troepen bij de Pruisische. . . . . Bladz. 108, 201.</p> <p>Kogels (Iets over de verschillen van) der Pruisische en Fransche geweer-kogels in Pruisen. . . . . » 267.</p> <p>Kusten. (Iets over de verdedigings-aangelegenheden der) . . . . . » 157.</p> <p>Landwehr-stelsel (Waarschijnlijke invoering van het Pruisische) bij andere Duitsche staten. . . . . » 110.</p> <p>Leger. (Het Fransche) . . . . . » 239.</p> <p>Leger. (Nieuwe Taktische inrigtingen bij het Pruisische). . . . . » 245.</p>	<p>Lezers (Aan de) van den Spectator. . . . . Bladz. 268.</p> <p>Manoeuvres (Over de Veld-) der Pruisische en Fransche troepen. . . . . » 266.</p> <p style="padding-left: 20px;">— Pruisische troepen aan den Rijn. . . . . » 267.</p> <p>Middel tegen het vernielen van boeken door insecten. . . . . » 202.</p> <p>Monument te Leipzig. . . . . » 268.</p> <p><i>Napoleon</i> in 1811 de Schelde-oevers in oogenschouw nemende. . . . . » 177.</p> <p>Nederlandsche (De) Soldaat. . . . . » 73.</p> <p style="padding-left: 20px;">— Onder-Officier. . . . . » 131.</p> <p style="padding-left: 20px;">— Officier. . . . . » 203.</p> <p>Oefeningen der Parijische Nationale garde. . . . . » 268.</p> <p>Officersstand (Het releveren van den) . . . . . » 262.</p> <p>Opstangen. (Het) . . . . . » 173.</p> <p>Organisatie (Nieuwe) van het Fransche leger. . . . . » 239.</p> <p>Palembangsche Oorlog (Verhaal van den) in 1819—1821. Bladz. 112, 136, 158, 181 en 225.</p> <p style="padding-left: 20px;">Palissaden. (Proef tot vernieling van) . . . . . » 106.</p> <p style="padding-left: 20px;">Parijs. (Iets over de versterking van) . . . . . » 198.</p> <p style="padding-left: 20px;">— (Nog iets over de versterking van) . . . . . » 220.</p> <p>Pensionneringen bij het Oostenrijksche leger. . . . . » 266.</p> <p>Percussie-hoedjes. (Over het doelmatig medevoeren der) . . . . . » 200.</p> <p>Percussie-geweren. (Invoeren bij de Duitsche en Belgische troepen der) . . . . . Bladz. 110, 200.</p> <p>Rang. (Iets over de zucht naar hooger) . . . . . » 20.</p> <p>Reglement op de exercitiën der artillerie. (Iets over het) . . . . . » 41.</p> <p style="padding-left: 20px;">— (Nieuw) voor de Saksische Infanterie. . . . . » 200.</p> <p>Reisherninneringen. . . . . » 243.</p> <p>Ricochetschoten (Over de dwaalbegrippen nopens de) Bladz. 67, 97, 212.</p> <p>Ridderfeest (Iets over het) der Militaire Willems-orde. . . . . » 66.</p> <p><i>Roeps</i>. (Levensschets van den Luit.-Kolonel) . . . . . » 32.</p> <p>Rohrsche stelsel van opkweeking der rekruten. . . . . » 108.</p> <p>Schoenen. (Proeven met Zwem-) . . . . . » 180.</p> <p>Spoorwegen. (Middelen ter voorkoming van ongelukken op de) . . . . . » 259.</p> <p>Straffen (Nieuwe Wet op de disciplinaire) in Pruisen. . . . . » 200.</p> <p>Strategie. (Een woord over de) . . . . . » 153.</p> <p>Terugtocht (Merkwaardige) van Pisang op Agam. . . . . » 1, 23.</p> <p>Tijdschrift. (Over den invloed van een Militair) . . . . . » 16.</p> <p>Tweede Kamer (De) der Staten-Generaal, de dagbladen en het budget van oorlog. . . . . » 82.</p> <p><i>Voet</i>. (Hulde aan de verdiensten van wijlen Z. Exc. den Luit.-Generaal) . . . . . » 89.</p> <p>Voorzorg tegen het gevaar bij het laden der stukken. . . . . » 202.</p> <p>Vuurmonden (Belgische) op de tentoonstelling te Brussel. . . . . » 200.</p> <p>Wandeling (Eene) over de grenzen bij Venlo. . . . . » 79.</p> <p>Weduwenfonds. (Iets over het) . . . . . » 178.</p> <p>Werktuig tot het aanwijzen der plaatsen voor de vizierkeepen op de kanons. . . . . » 236.</p> <p>Zundgat. (Over het stoppen van het) . . . . . » 247.</p>
--	---

MOTTO'S

AAN HET HOOFD VAN ELK NOMMER DES TIENDEN DEELS GEPLAATST.

I. Man breche nur die Bahn und die Vortheile dieser Massregel (extraordinären Beförderung) werden nicht ausbleiben. Die Armee wird, wie sie nach unten hin jung und frisch ist, auch oben immer jung und frisch bleiben, wenn bei der Wahl der Führer nicht das Patent, sondern vorzugsweise nur geistige und körperliche Tüchtigkeit berücksichtigt wird.

Allgemeine Militär-Zeitung, 9. Juni 1841.

II. C'est un maxime vulgaire, qu'il ne faut pas se mêler des affaires des autres, pour que les nôtres ne soient pas troublées. Ce principe est souvent celui d'un lâche: il est nombre d'occasions où se mêler des affaires d'autrui est un devoir sacré.

DE WEISS, Principes Philosophiques.

III. Met den dood der Gouvernante verviel dit point d'honneur niet, maar duurde voort en werd zorgvuldig gekoesterd; en welhaast werd er eene algemeene verachting, haat, en mistrouwen tegen al wat Militair was, in de natie gezaaid, en het krijgswezen als een nuttelooze last voor het land uitgekreten.

BILDERDIJK, Geschiedenis des Vaderlands.

Daaraan schrijf ik het dan ook toe, dat de begrooting van het Departement van Oorlog (ongeveer 12 millioen) thans door velen wordt afgekeurd; het is eene erfenis uit vroegere tijden.

IV. 17. Want u zal ik weder gezond maken, en van uwe wonden genezen, spreekt de Heer, omdat men u noemde de verstootene Zion, naar welke niemand (vroeg —) vraagde . . . . .

19. En lof- en vreugdegezang zal van daar uitgaan; want ik zal hen vermeederen en niet verminderen; ik zal hen heerlijk en niet gering maken.

De Profetie Jeremia XXX. hoofdstuk, (Lutherische Bijbel) door Dⁿ. A. VISSCHER.

V. Quand l'Etat nous confie une place importante, Rien n'est à négliger pour remplir son attente, Et je crois fermement que, dans tous les projets, Le succès, quel qu'il soit, tient au choix des sujets.

DESPONDUS, Tom Jones et Fel.

VI. Je crois vous avoir déjà dit, Monsieur, qu'il est des hauteurs d'où l'on voit mal les choses qui sont en bas, quelle que soit l'étendue du regard. Le général qui, du sommet d'une colline, dirige toute une armée, sauve sa patrie; mais c'est le modeste médecin, qui marche dans la foule, qui sauve le blessé sur le champ de bataille.

FR. SOULIÉ, Marguérite.

VII. Faisons notre devoir: Les Dieux feront le reste.

VOLTAIRE, Catalina

VIII. Lorsqu'on ne peut convenablement rendre sa pensée le plus sage est de la garder pour soi. D'illustres exemples autorisent, en pareil cas, le silence.

Souvenir d'un Chirurgien-Major.

IX. Intimement persuadé que l'avancement militaire intéresse au plus haut degré le maintien de la paix au dedans, et qu'il influe puissamment au dehors sur les succès et les défaites; convaincu que c'est faute d'avoir compris, ou pour avoir négligé ce grand intérêt des hommes armés, qu'on les a trouvés rebelles dans des circonstances décisives; dévoué comme je le suis aux intérêts de la monarchie, j'ai cru important de publier sur cette matière les observations que contient ce mémoire.

Lieut.-Général PRÉVAL.

Der Staat muss jedem, der ihm treu und redlich dient, eine feste, gesicherte Existenz, ein genügendes Auskommen, ein beruhigende Aussicht für das Alter gewähren; aber bei Ertheilung höherer Stellen hat er nach andern Grundsätzen zu verfahren.

Das Kriegerthum (1842).

X. En faveur du badinage faites grâce à la raison.

BEAUMARCHAIS.

XI. Der grosse Abu bek r schrieb an Omar: Verbreite die Wissenschaft, bis Jeder weiss, der Nichts gewusst, den die Wissenschaft geht nicht zu Grunde als durch die Verheilmilchung.

Türkische Sprüche.

XII. Wenn wir uns Tadel erlauben, so glaube der Leser nicht das wir stets dieser oder jene Armee im Auge haben. Die Mängel die wir wahrzunehmen glauben, sehen wir mehr oder weniger überall, wo Soldaten sind.

Das Kriegerthum.

NAAMLIJST
DER
GEABONNEERDEN

OP HET TIJDSCHRIFT

De Militaire Spectator,

BEHOORENDE BIJ HET EERSTE NOMMER DES TIENDEN DEELS.

Wij hebben gemeend, eindelijk te moeten gehoor geven aan de voortdurende aanvragen en verschillende, in het belang van het Tijdschrift, gedane verzoeken, om namelijk eene opgave te doen van de namen dergenen, welke het van belang hebben gerekend, door eene daadwerkelijke ondersteuning, het bestaan van eenen tolk voor het Nederlandsche leger te verzekeren. Het grootste gedeelte der hieronder volgende namen onzer geabonneerden is ons, van den aanvang af, bijgebleven. Slechts weinigen van onze oude deelhebbers hebben ons verlaten, en onder deze waren er nog vele, die eerst in den laatsten tijd, door eene verplaatsing uit de actieve dienst, zich genoodzaakt zagen, om, onder de hartelijkste betuigingen van leedwezen, dat zij onze pogingen niet meer konden schragen, afscheid van ons hebben genomen. Enkele hoofd- en andere officieren hebben zich, vóór de uitgave van dit 1ste nummer van den 10^{den} jaargang, van de lijst doen schrappen, vermoedelijk, om niet op de gedrukte abonnements-lijst voor te komen; — een vermoeden dat ons lang heeft teruggehouden tot deze bekendmaking over te gaan.

Eenmaal dezen weg — ook in navolging van het Oostenrijksche Militaire Tijdschrift — ingeslagen zijnde, zullen wij alsnu, ter gevolggeving aan het verlangen van vele onzer deelhebbers, van tijd tot tijd, deze lijst aanvullen, hetzij om aan eventuele reclamen te kunnen voldoen, hetzij om de bijkomende geabonneerden op te nemen. Met elken jaargang zal er tevens eene geheel nieuwe lijst verschijnen.

Een vlugtig overzicht dezer lijst zal tevens doen ontwaren, hoezeer de militaire bibliotheken en leesgezelschappen de uitbreiding van ons Tijdschrift hebben tegengewerkt, en hoeveel volharding wij van onze zijde hebben moeten ontwikkelen, om met zulk eene geringe ondersteuning den *Militairen Spectator* in het leven te houden; terwijl wij voorzeker niet noodig zullen hebben te betoogen, dat alleen eene strikte onbaatzuchtigheid, en de opoffering van eenen kostbaren tijd, van onze zijde, het voortdurend bestaan tot dusver van dit Tijdschrift hebben kunnen verzekeren.

Mogt deze openbaarmaking, en de verzekering die wij thans kunnen geven, dat het hoog militair bestuur, het belang en het nut van onze pogingen ingezien hebbende, dezelve ook bevorderlijk zal zijn, strekken, om weldra deze lijst door een groot getal nieuwe geabonneerden aan te vullen. Wij koesteren eenige gegronde hoop, dat onderscheidene geschiedkundige en wetenschappelijke verzoeken, van algemeen belang, welke in dezen jaargang zullen voorkomen, en de vergunning om de resultaten en het verslag van de praktische oefeningen bij de Koninklijke Militaire Akademie, en welligt die van de andere korpsen te mogen opnemen, iets tot die aanvulling zullen bijdragen.

De Hoofd-Redacteur,
D^r. J. C. VAN RIJNEVELD,
Kapitein der Rijdende Artillerie.

Staf van het Leger.

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN,
Veldmaarschalk, Grootmeester der Artillerie, Admiraal van de Vloot, enz., enz.

Z. K. H. DE PRINS VAN ORANJE,
Luitenant-Generaal, Inspecteur-Generaal der Infanterie.

Z. K. H. PRINS ALEXANDER DER NEDERLANDEN,
Luitenant-Generaal, Inspecteur-Generaal der Kavallerie.

Kock, (H. Baron Merkus de) Luitenant-Generaal, Kanselier der Nederlandsche Orden.

Bosch, (J. Graaf van den) Luitenant-Generaal, Minister van Staat.

Trip, (H. R.) Luitenant-Generaal, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Des Tombe, (A. J. J. Baron) Luitenant-Generaal, Opperbevelhebber der vesting Maastricht, van de troepen in het hertogdom Limburg en Bevelhebber van de 3^e divisie infanterie.

Knotzer, (F.) Generaal-Majoor, Provinciale Kommandant van Vriesland.

List, (F. C.) Generaal-Majoor, Directeur-Generaal van Oorlog, en buitengewoon adjudant van Z. M.

Sarras, (J. H. A. de la) Generaal-Majoor, Kommandant van het Materiël der Artillerie, en buitengewoon adjudant van Z. M.

Wijck, (Jonkh. F. J. T. van der) Generaal-Majoor, Directeur der 3^e Fortificatie-Directie.

Limburg Stirum, (O. J. H. Graaf van) Generaal-Majoor, Bevelhebber van de 1^e brigade 3^e divisie Infanterie, Provinciale Kommandant van Noord-Brabant, en buitengewoon adjudant van Z. M.

Hart, (H. A. de) Generaal-Majoor, Bevelhebber van de 1^e brigade 2^e divisie Infanterie en Provinciale Kommandant van Utrecht.

Heerdt tot Eversberg, (W. H. Baron van) Generaal-Majoor, Provinciale Kommandant van Overijssel.

Hulst, (J.) Generaal-Majoor, Bevelhebber van de 2^e brigade 2^e divisie Infanterie, Provinciale Kommandant van Groningen en Drenthe.

Serraris, (J. T.) Generaal-Majoor, Bevelhebber van de 2^e brigade 3^e divisie Infanterie, en Provinciale Kommandant, betreffende de Nationale Militie, in het Hertogdom Limburg.

Nepveu, (C.) Generaal-Majoor, Chef van den Generalen Staf en buitengewoon adjudant van Z. M.

Volkhemer, (J. J.) Generaal-Majoor, Bevelhebber van de 2^e brigade 1^e divisie Infanterie.

Dumonceau, (J. F. Graaf) Generaal-Majoor, Bevelhebber van de 2^e brigade Kavallerie en buitengewoon adjudant van Z. M.

Falter, (P. R.) Generaal-Majoor, Kommandant van het personeel der Artillerie.

Riesz, (H. W.) Kolonel, Directeur der 3^e Artillerie-Directie.
Wijck, (Jonkh. van der) Kolonel van de Genie.

GENERALE STAF.

Petit, (L. J. de) Luitenant-Kolonel, Chef van den staf der 1^e divisie Infanterie.

Constant Rebecque, (T. G. T. V. de) Kapitein, Chef van den staf van Z. K. H. Prins ALEXANDER.

Tindal, (D. Baron) Kapitein, Adjudant van Z. M.

Goffin, (C. J. J.) Kapitein, gedetacheerd bij het bureau van den generalen staf te 's Hage.

Brienen van Ramerus, (Jonkh. G. C. R. R. van) Adjunct van den chef van den staf der 3^e divisie Infanterie.

Bosch, (J. A. van den) 1^e luitenant van den staf der 2^e brigade Kavallerie.

MILITAIRE INTENDANCE.

Haeften, (G. van) kolonel.

Bosch, (J. van den) 1^e luitenant.

REGIMENT GRENADIERS.

Citters, (A. van) kapitein-adjudant.

Collot d'Escury, (J. W. A.) 1^e luitenant, 1^e bataillon.

Daalen, (A. van) 1^e luitenant, 1^e bataillon.

Engeringh, (J. J.) 2^e luitenant, 2^e bataillon.

d'Harvant, (T. W.) 1^e luitenant, 2^e bataillon.

Howen, (O. J. A.) 2^e luitenant, 2^e bataillon.

Bibliotheek van H. H. Officieren. (2 Exempl.)

REGIMENT JAGERS.

Madiol, (J. L.) luit.-kolonel, kommand. het 1^e bataillon.

Wortman, (W.) majoor, kommand. het 2^e bataillon.

Hylckama, (C. F. F. van) kapitein, 1e bataillon.

Bœcop, (H. J. Baron van) kapitein, 1e bataillon.

Siborg, (F. A. A.) kapitein, 2e bataillon.

Stael van Holstein, kapitein, 2e bataillon.

Naerssen, (C. D. van) 1e luitenant, 1e bataillon.

Greve, (J. F. de) 1e luitenant, 1e bataillon.
 Trouillé Wildeman, (J. A. G.) 1e luitenant, 1e bataillon.
 Doorninck, (M. van) 2e luitenant, 1e bataillon.
 Smits, (J. J. C.) 1e luitenant, 2e bataillon.
 Hartitzsch, (E. de) 2e luitenant, 2e bataillon.
 Bibliotheek van H. H. Officieren.

1e REGIMENT INFANTERIE.

Mollinger, (F.) luit.-kolonel, kommand. het regiment.
 Kuyl van Troyen, (F. D. J. A.) kapitein-adjutant in het Provinciaal kommand. van Zuid-Holland.
 Dommers, (J. H.) 1^e luit.-adjutant, 3^e bataillon.
 Battaerd, (C. H. F. A.) kapitein, 2^e bataillon.
 Dussen, (W. F. G. L. van der) 2^e luitenant, 3^e bataillon.
 Kempees, (J. C. J.) 2^e luitenant, gedetacheerd bij de K. M. Akademie.
 Bibliotheek van H. H. Officieren. (2 Exempl.)

2^e REGIMENT INFANTERIE.

Herr, (D. G.) luit.-kolonel, kommand. het regiment.
 Duycker, (H. F. K.) majoor, 1^e bataillon.
 Buchner, (E. C.) kapitein, 3^e bataillon.
 Wegkamp, (M) 1^e luit.-kwartiermeester.
 Kaa, (J. van der) 1^e luit. 2^e bataillon.
 Madlener*, (K. A.) 1^e luitenant, reserve-bataillon.
 Quarles de Quarles, (A. A. Baron) 2^e luitenant., reserve-bataillon.

3^e REGIMENT INFANTERIE.

Mohr, (W. C.) 1^e luit.-adjutant, 3^e bataillon.
 Potgieter van Laer, (D. P. C.) 2^e luitenant, 3^e bataillon.
 Keyzer, (A. de) 1^e luit.-adjutant in het Provinciaal kommand. van Gelderland.
 Bibliotheek van H. H. Officieren. (2 Exempl.)

4^e REGIMENT INFANTERIE.

Vlist, (J. D. van der) 1^e luit.-adjutant, 3^e bataillon.
 Canselaar, (J. P. A.) 1^e luitenant, 3^e bataillon.
 Schepel, (J. C. P. H.) 1^e luitenant, 3^e bataillon.
 Munnich, (J. J. P. von) kapitein-adjutant van den generaal-majoor F. Knotzer.
 Simons, (A.) kapitein-adjutant van den generaal-majoor O. J. H. Graaf van Limburg Stirum.
 Scheltus, (J.) kapitein-adjutant van den generaal-majoor W. H. Baron van Heerdt tot Eversberg.
 Bibliotheek van H. H. Officieren. (4 Exempl.)

5^e REGIMENT INFANTERIE.

Menso, (C. H.) luit.-kolonel, kommand. het regiment.
 Aylva Rengers, (L. W. H. Baron van) majoor, 2^e bataillon.
 Brauw, (W. M. de) 2^e luit.-adjutant, 3^e bataillon.
 Sträter, (F. H. A.) 1^e luitenant, reserve-bataillon.
 Wentholt, (Jonkh. E. J. J. A. C.) 1^e luitenant, reserve-bataillon.
 Dussen, (J. H. van der) 1^e luitenant, 1^e bataillon.
 Gotte, (J. W.) 1^e luitenant, gedetacheerd bij het Algemeen Depôt der Landmagt.

SchermbEEK, (A. J. van) 1e luitenant, 1e bataillon.
 Bibliotheek van H. H. Officieren.

6e REGIMENT INFANTERIE.

Haan, (C. de) luit.-kolonel, kommand. het regiment.
 Hamming, (J.) 1e luit.-adjutant, 3e bataillon.
 Forrer, (J. V.) kapitein, 3e bataillon.
 Happé, (C. H.) kapitein, 3e bataillon.
 Dominicus, (J.) 1e luitenant, 1e bataillon.
 Broek, (A. van den) 1e luitenant, 3e bataillon.
 Helbig, (H. F. A.) 2e luitenant, 3e bataillon.
 Trappen, (F. M. L. van der) 2e luitenant, 1e bataillon.

7e REGIMENT INFANTERIE.

Tegelberg, (J.) kapitein, 2e bataillon.
 Campbell, (J.) 1^e luitenant, gedetacheerd bij den Provincialen Kommandant in het hertogdom Limburg.
 Eymael, (A. C. T.) 1^e luitenant, gedetacheerd bij het Departement van Oorlog.
 Stegen, (J.) 1^e luitenant, 1^e bataillon.
 Eilbracht, (H.) 2^e luitenant, 2^e bataillon.
 Eekhout, (Z.) 2^e luitenant, 1^e bataillon.
 Campbell, (W.) 2^e luitenant, 1^e bataillon.
 Lieshout, (J. H.) 1^e luit.-adjutant van den generaal-majoor H. F. de Favauge.

8^e REGIMENT INFANTERIE.

Rochell, (G. J. J.) luit.-kolonel, kommand. het regiment.
 Gebhard, (T. F.) kapitein, regiments-adjutant.
 Roorda, (C. W.) 2^e luitenant, 2^e bataillon.
 Pfeiffer, (G. A.) kapitein-adjutant van den generaal-majoor H. A. de Hart.
 Valk Bouman, (G. van der) majoor, adjudant in het Provinciaal kommandement van Utrecht.
 Bibliotheek van H. H. Officieren. (4 Exempl.)

9^e REGIMENT INFANTERIE.

Geen, (Jonkh. M. van) majoor, 2^e bataillon.
 Smits, (J. G.) 1^e luit.-adjutant, reserve-bataillon.
 Vught, (W. G. F. van) kapitein, 2^e bataillon.
 Pommeren, (P. van) kapitein, 3^e bataillon.
 Kraat, (J.) 1^e luitenant, reserve-bataillon.
 Staats, (F. L.) 1^e luitenant, 3^e bataillon.
 Rammelman Elzevier, (Jonkh. W. J. C.) 1^e luitenant, reserve-bataillon.
 Hosson, (J. M. de) 2^e luitenant, 3^e bataillon.
 Schagen van Leeuwen, (J. A.) 2^e luitenant, 3^e bataillon.
 Meijer, (E. W.) 2^e luitenant, reserve-bataillon.
 Tol, (L. van den) 2^e luitenant, gedetacheerd bij de K. M. Akademie.

10^e REGIMENT INFANTERIE.

Voet, (J. H.) kolonel, kommand. het regiment.
 Wagner, (B. J. A.) kapitein, regiments-adjutant.
 Dolleman, (S. M.) kapitein, 2^e bataillon.
 Bylandt, (W. H. C. R.) 2^e luitenant, 2^e bataillon.

Haze Bomme, (Jonkh. H. de) majoor, adjudant van Z. K. H. den Prins van Oranje.
Bibliotheek van H. H. Officiëren. (2 Exempl.)

ALGEMEEN DEPOT DER LANDMAGT.

Bock, (J. C. de) kapitein-adjudant.

1° REGIMENT ZWARE DRAGONDEERS.

Storm de Grave, (K. W. J.) luit.-kolonel, kommand. het regiment.

Castendijck, (H. H. C.) 2° luitenant.

Lijnden, (Jonkh. K. F. van) 2° luitenant, ordonnans-officier van Z. M.

Panhuys, (Jonkh. J. F. A. van) 2° luitenant.

Bisdorn, (D. R.) 2° luitenant.

Rom Colthoff, wachtmeester titulair.

Bibliotheek van H. H. Officiëren.

2° REGIMENT ZWARE DRAGONDEERS.

Grootenhuis, (Jonkh. R. J. A. van) ritm.-kommandant.

Hinlopen, (J. J.) ritmeester.

Voorst tot Voorst, (F. A. J. C. Baron van) ritmeester.

Hamming, (H.) 1° luitenant.

Wijk, (Jonkh. J. D. van der) 1° luitenant.

Copes van Hasselt, (J. W.) 1° luitenant.

Ziegezar, (H. W. von) 2° luitenant.

Bibliotheek van H. H. Officiëren.

3° REGIMENT LIGTE DRAGONDEERS.

Gagern, (F. B. Baron von) kolonel, kommand. het regiment.

Nepveu, (J. J.) luit.-kolonel.

Nouhuys, (S. van) 1° luit.-adjudant.

Fundter, (J. C.) ritmeester, gedetacheerd bij het Departement van Oorlog.

Queysen, (P. H.) 2° luitenant.

Quay, (E. C. F. de) 1° luitenant.

Metelerskamp, (P. J.) 2° luitenant.

Löben Sels, (J. A. van) 2° luitenant.

Bibliotheek van H. H. Officiëren.

4° REGIMENT LIGTE DRAGONDEERS.

Mascheck, (L. A. J. P.) luit.-kolonel, kommand. het regiment.

Ingen, (A. T. F. van) 1° luit.-adjudant, gedetacheerd bij het Departement van Oorlog.

Ziegler, (A. J.) Ritmeester.

Swieten, (F. H. L. van) 1° luitenant.

Boellaard, (A. P. H.) 2° luitenant.

Camp, (H.) 2° luitenant.

Salvador, (Jonkh. M.) 2° luitenant.

Bibliotheek van H. H. Officiëren.

1° REGIMENT LANCIERS.

Playter, (H. C.) 1° luit.-adjudant.

Sloet van Oldruitenburg, (A. H. Baron) majoor, adjudant van Z. K. H. Prins ALEXANDER.

Merlen, (Jonkh. B. van) ritm.-kommandant, gedetacheerd bij de K. M. Akademie.

Lijnden, (J. M. Graaf van) ritmeester.

Worbert, Graaf van Wassenaar Starrenburg, (W. L.) 1° luitenant.

Bijlandt, (L. E. Graaf van) 1° luitenant.

Bijlandt, (W. J. A. J. Graaf van) 1° luitenant.

Bosch, (Jonkh. F. van den) 2° luitenant.

Gansneb genaamd van Tenguagel, (A. O. H. Baron), 2° luit.

Bibliotheek van H. H. Officiëren.

2° REGIMENT LANCIERS.

Coets van Baggen, (J. C. J.) ritm.-kommandant.

Maas, (L. F. E.) ritmeester.

Vermasen, (L. L. A.) 1° luitenant.

KORPS KONINKLIJKE MARÉCHAUSSEE.

Hoppenbrouwers, (J. J. C.) ritmeester.

Willame, (A. J.) 2° luitenant.

Schrieder, wachtmeester.

Jeukers, wachtmeester.

DIRECTIE DER STAPEL- EN CONSTRUCTIE-MAGAZIJNEN.

Hoogeveen, (K. J.) luit.-kolonel, directeur.

Meurs, (C. F. van) kapitein, onder-directeur.

Wessels, (J.) kapitein, opzigter der geweerwinkel.

Bibliotheek van H. H. Officiëren.

Sesseler, (J. W.) luit.-kolonel, inspecteur der buskruid-fabrikatie.

Geelink, (H. J. J.) majoor der artillerie, gedetacheerd bij het Departement van Oorlog.

1° REGIMENT ARTILLERIE.

Dinaux, (T. E.) luit.-kolonel.

Rosendaal, (J.) majoor.

Kerckhoff, (B. J. van den) majoor.

Overstraten, (J. P. C. van) kapitein, gedetacheerd bij de K. M. Akademie.

Kuyck, (O. H.) 1° luitenant, gedetacheerd bij de K. M. Akademie.

Feykes, (B.) kapitein-instructeur.

Flugi van Aspremont, (Jonkh. C. H. C.) kapitein.

Camp, (J. E.) kapitein.

Verschoor, (R. P.) kapitein.

Ingen, (F. van) 1° luitenant.

Overreith, (F. W. J. B.) 1° luitenant.

Oldenbarneveld, genaamd Witte Tullingh, (Jonkh. van) 1° luitenant.

Staring, (W. C. A.) 1° luitenant.

Man, (M. W. G. de) 2° luitenant.

Klinkenberg Dozy, (J. M. van) 2° luitenant.
Stieltjes, (T. J.) 2° luitenant.
Bibliotheek van H. H. Officiëren.

2° REGIMENT ARTILLERIE.

Heydenreich, (W. F.), kolonel, kommand. het regiment.
Beek, (J. van der) majoor.
Deventer, (J. H. van) majoor.
Wagner, (J. C.) kapitein-adjutant.
Burgers, (J.) 1° luitenant-adjutant.
Steurwald, (C. H. G.) kapitein-adjutant van den generaal-
majoor F. C. List.
Brand Eschauzier, (J. P.) 1° luitenant, gedetacheerd bij de
K. M. Akademie.
's Graeuwen, (C. N.) kapitein.
Meurs, (H. M. van) kapitein.
Snellen, (J. A.) kapitein.
Wassenaar van St. Pancras, (W. H. J. Baron van) kapitein.
Slengarde, (A. E.) kapitein.
Camp, (W. J.) kapitein.
Dijkmeester, (A. J. J.) 1° luitenant.
Muysken, (N. J.) 1° luitenant.
Clercq, (J. H. W. Le) 1° luitenant.
Mol, (M. P.) 1° luitenant.
Velde, (J. J. van de) 2° luitenant.
Knoote, (J. H.) 2° luitenant.
Bibliotheek van H. H. Officiëren.

3° REGIMENT ARTILLERIE.

Meyl, (F. A. E.) luit.-kolonel, kommand. het regiment.
Bentink tot Nyenhuis, (W. Baron) majoor.
Speicher, (Jonkh. F. W. von) kapitein.
Kun, (P. C. G. van der) kapitein.
Hoofft Graafland, (J. P.) kapitein.
Usener, (J. G.) kapitein.
König, (J.) kapitein.
Brandon Mondolpho, (M.) 1° luitenant.
Glansbeek, (F. H. L. van) 1° luitenant.
Boeck, (R.) 1° luitenant.
Pascal van Alphen, (A. A. J.) 1° luitenant.
Ingen, (E. van) 1° luitenant.
Hendriks, (D. A.) 1° luitenant.
Riesz, (J. F.) 2° luitenant.
Cattenburg, (J. P. W.) 2° luitenant.
Smit, (W. C.) 2° luitenant, gedetacheerd bij de K. M. Aka-
demie.
Kempers, (J. P.) 2° luitenant.
Bibliotheek van H. H. Officiëren.

ARTILLERIE-TRANSPORTTREIN.

Linden, (W. van der) kapitein.

REGIMENT RIJDENDE ARTILLERIE.

Kuypers, (P. W.) luit.-kolonel, kommand. het regiment.
Casembroot, (Jonkh. J. L. de) majoor.
Girard de Mielliet van Coehoorn, (J. P. Baron) majoor, ad-
judant van Z. M.

Löben Sels, (E. van) kapitein, ordonnans-officier van Z. K. H.

PRINS FREDERIK.

Koopman, (W.) kapitein.
Meijer, (C. H.) kapitein.
Voet, (C. W.) kapitein.
Wijck, (Jonkh. A. J. B. van der) kapitein.
Wickevoort Crommelin, (P. A. C. van) kapitein.
Kellner, (A. C. W. L. J. F.) 1° luitenant.
Ruis van Leeuwen, (L.) 1° luitenant.
Gorkum, (C. G. A. van) 1° luitenant.
Bruyn, (R. F. de) 1° luitenant.
Elout, (M. T.) 1° luitenant.
Maris, (G. J.) 1° luitenant.

KOMPAGNIE ARTILLERIE-WERKLIEDEN.

Jooss, (J.) kapitein-kommandant.
Beuscher, (W. F.) 1° luitenant.
Ewijk, (K. C.) 1° luitenant.
Verheye van Sonsbeek, (J. C.) 2° luitenant.
Vreede, (P. F. C.) 2° luitenant.

DIVISIE PONTONNIERS.

Stieltjes, (J. J.) kapitein.
Bibliotheek van H. H. Officiëren.

Glansbeek, (H. M. van) kapitein der artillerie te Gorinchem.
Ingen, (F. A. van) 1° luitenant, magazijnmeester der artil-
lerie te Doesburg.

KORPS INGENIEURS, MINEURS EN SAPPEURS.

Polder, (J. C. van de) kolonel.
Kool, (A.) luit.-kolonel.
Gey van Pittius, (C. F.) luit.-kolonel.
Delprat, (J. P.) majoor, 2° kommandant der K. M. Akademie.
Biben, (J. C.) majoor.
Rappard, (Jonkh. J. A. A. C. van) majoor.
Witteveen de Keth, (G.) majoor.
Merkes, (J. G. W.) majoor, adjudant van Z. M.
Klijnsma, (S. F.) 1° kapitein.
Lelyveld, (C. R. van) 1° kapitein.
Heurn, (F. van) 1° kapitein.
Oordt, (C. W. van) 1° kapitein.
Mekern, (E.) 1° kapitein.
Brienen van Ramerus, (Jonkh. J. A. van) 1° kapitein.
Kemp, (P. H. van der) 1° kapitein.
Camp, (E. F.) 2° kapitein.
Hart-Beek, (E. F. van der) 2° kapitein.
Stok, (J. van der) 2° kapitein.
Krayenhoff v. d. Leur, (C. J.) 2° kapitein.
André de la Porte, (A. E.) 1° luitenant.
Camp, (C. P.) 1° luitenant.
Andrae, (D. G.) 1° luitenant.

Storm van 's Gravesande, (Jonkh. C. M.) 1e luitenant, gedetacheerd bij de K. M. Akademie.
 Bergsma, (E. H.) 1e luitenant.
 Limborch v. d. Meersch, (G. F.) 1e luitenant.
 Bruyn, (A. J. C. de) 2e luitenant.
 Bordes, (P. de) 2^e luitenant.
 Hooff, (W. T. G. L. van) 2^e luitenant.
 Jordens, (D. J.) 2^e luitenant.
 Doorninck, (W. W. van) 2^e luitenant.
 Hasselt, (J. A. W. D. van) 2^e luitenant.
 Hora Siccama, (Jonkh. D. G.) 2^e luitenant.
 Sypestein, (Jonkh. J. W. van) 2^e luitenant.
 Bibliotheek van H. H. Officieren.

Ruighart, kapitein der Mariniers.
 Vieweg, (J. C.) luitenant ter zee, 1^e klasse.

OFFICIEREN VAN GEZONDHEID.

Rieber, (C. M. L.) 1^e klasse, 3^e rang.
 Giesecken, (G. F. L.) 2^e klasse.

Bibliotheek der K. M. Akademie.
 Bibliotheek van het Invaliden-huis.

Egter van Wissekerke, luit.-kolonel bij het O. I. leger.
 Engelberts, (J. M.) majoor der artillerie te Suriname.
 Lange, (H. M.) kapitein van den generalen staf van het O. I. leger.
 Lindwurm, (J. L.) 2^e luitenant bij de O. I. artillerie.
 Moerman, (J.) 2^e luitenant bij de O. I. artillerie.
 Hooft, (Jonkh. G. M. A.) 2^e luit.-ingenieur bij het O. I. leger.
 Daalen, (G. B. A. van) 2^e luitenant der infanterie bij het O. I. leger.
 Filet, intendant bij het O. I. leger.

Cort-Heiligers, (G. M.) gepensionneerd generaal der infanterie.
 Geen, (J. Baron van) gepensionneerd luit.-generaal en buitengewoon adjudant van Z. M.
 Meijer, gepensionneerd luit.-generaal.
 Capellen, (F. B. A. P. Baron van der) gepensionneerd luit.-generaal.
 Balveren, (W. E. J. Baron van) gepensionneerd generaal-majoor der kavallerie.
 Guicherit, (F. A.) gepensionneerd generaal-majoor.
 Ardesch, (J.) gepensionneerd generaal-majoor.
 Kellner, (J. A.) gepensionneerd kolonel der artillerie.
 Vermeulen Krieger, gepensionneerd luit.-kolonel.
 Swieten, (Van) gepensionneerd luitenant-kolonel.

Wall, (C. van der) gepensionneerd majoor der artillerie.
 Brunet de Rochebrune, gepensionneerd majoor der O. I. artillerie.
 Ritterich, (A. P. P.) gepensionneerd majoor der kavallerie.
 Meijer, ( ) gepensionneerd majoor.
 Dressel, gepensionneerd majoor.

Sappius van Graevestein, (P.) majoor op non-activiteit.
 Theunissen, (J. G. A.) kapitein op non-activiteit.
 Hopbergen, (B. J. H. van) kapitein op non-activiteit.

Het Leesgezelschap onder directie van WelEd. Gestr. Heer C. S. N. van Gennep, 1^e luitenant, 2^e regiment artillerie.
 Het Leesgezelschap onder directie van den WelEd. Gestr. Heer C. F. van Meurs, kapitein, onder-directeur der stapel- en constructie-magazijnen te Delft.
 Het Leesgezelschap onder directie van den WelEd. Gestr. Heer M. W. de Brauw, luit.-adjutant, 3^e bataillon, 5^e regiment infanterie.
 Het Militair Leesgezelschap te 's Hage.
 Het Militair Leesgezelschap te Breda.
 Het Leesgezelschap: *Nuttig en Aangenaam* te Middelburg.

Leyssius, (P. F.) kolonel, kommandant der Utrechtsche schutterij.
 Oudermeulen, (E. van) luit.-kolonel, kommandant der 's Graevenhaagsche schutterij en buitengewoon adjudant van Z. M.
 Pabst-Rutgers, (Van) luitenant-kolonel der N. H. schutterij.
 Quast van Rijnveld, majoor der N. H. schutterij en lid van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
 Deutz van Assendelft, (D. W.) kapitein der N. H. schutterij.

Winter Momma, te Amsterdam.
 Lightenveldt, Raadsheer bij het Hoog Gerechtshof te 's Hage.
 La Grappe Dominicus, (N.) te 's Hage.
 Harreveldt, (E. van) te 's Hage.
 Buteux, (J. P.) te 's Hage.
 Sneitter, (J. J.) te 's Hage.
 Mounier, Predikant bij de Waalsche gemeente te Rotterdam.
 Tofield, (F.) te Rotterdam.
 Taets v. Amerongen, te Amerongen.
 Camerlingh, te Utrecht.
 Burght van Lichtenberg, (W. F. van der) te S^t. Maartensdijk.
 Leersum, (J. J. van) Postdirecteur te Vlissingen.
 Brenwald, (S. J.) te Delft.
 Jonghaus, (G.) für die Beyersche Hoffbuchhandlung in Darmstadt.
 Selle, (F. W.) Controleur der Posterijen te Utrecht.
 Amerongen Huick, te Utrecht.
 Onnen, te Utrecht.
 Sammels, (G.) Makelaar te Amsterdam.

De Heeren-Societeit te Breda.
 De Societeit CONCORDIA, te Venlo.
 De Societeit HET LEES-MUSEUM, te Rotterdam.
 De Societeit DE ZWARTE AREND, te 's Bosch.
 De Societeit van H. H. Officieren te Bergen-op-Zoom.
 De Societeit DOCTRINA ET AMICITIA, te Amsterdam.
 De Societeit onder de zinspreuk: De kamer TROUW MOET
 EELIJKEN, te Haarlem.
 De Societeit DE VRIENDSCHAP, te Utrecht.
 De Grootte Societeit te Zwolle.
 De Societeit SIX SEMPER, te Utrecht.
 De Societeit HARMONIE, te Harderwijk.
 De Societeit AMICITIA, te Leiden.
 De Grootte Societeit te Arnhem.
 Nieuwe of Litéraire Societeit te 's Hage.

Fuhri, (K.) Boekhandelaar te 's Hage. (*)
 Van Slec, Boekhandelaar te Zwolle.
 Asther & Comp., te Berlijn.
 Wermeskerken, (D. R. van) Boekhandelaar te Thiel.
 Noordduyn & Zoon, (J.) Boekhandelaars te Gorinchem.
 Bollaan, (W.) Boekhandelaar te Utrecht.
 Graaff & Zoon, (Wed. de) Boekhandelaars te Brielle.

Buisonjé, (Z. de) Boekhandelaar te Vlissingen. (2 Exempl.)
 Rooy, (J. de) Boekhandelaar te Delft. (3 Exempl.)
 Coster, (H.) Boekhandelaar te Alkmaar.
 Doijer, Azⁿ, (J.) Boekhandelaar te Arnhem.
 Vermande, (L. C.) Boekhandelaar te Medemblik.
 Thieme, (W. J.) Boekhandelaar te Zutphen.
 Arrenberg, (C.) Boekhandelaar te Rotterdam.
 Loon, (A. van) Boekhandelaar te Thiel.
 Boekeren, (W. van) Boekhandelaar te Groningen.
 Oomkens, Jr., (J.) Boekhandelaar te Groningen.
 Schonekat, (M. H.) Boekhandelaar te Amsterdam. (2 Exempl.)
 Palier & Zoon, (H.) Boekhandelaars te 's Bosch.
 Ploem, (Gebroeders) Boekhandelaars te Maastricht. (2 Exempl.)
 Cleef, (Gebroeders Van) Boekhandelaars te 's Hage. (14 Exempl.)
 Koster, (H.) Boekhandelaar te Delft.

Het Postkantoor Leeuwarden.
 Het Postkantoor Delft.
 Het Postkantoor Gorinchem.
 Het Postkantoor Nijmegen. (2 Exempl.)
 Het Postkantoor Vlissingen.
 Het Postkantoor Venlo.

TE ZAMEN UITMAKENDE 421 GEABONNEERDEN.

(*) De hier volgende Boekhandelaren, de namen der inschrijvers, voor alsnog niet opgegeven hebbende, zoo zullen deze bij eene eerstvolgende aanvullings-lijst worden opgenomen.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

11-11-1914
11-11-1914
11-11-1914
11-11-1914
11-11-1914
11-11-1914
11-11-1914
11-11-1914
11-11-1914
11-11-1914

THE LATEST INFORMATION AND DEVELOPMENTS

Main body of faint, illegible text on the left side of the page.

Main body of faint, illegible text on the right side of the page.